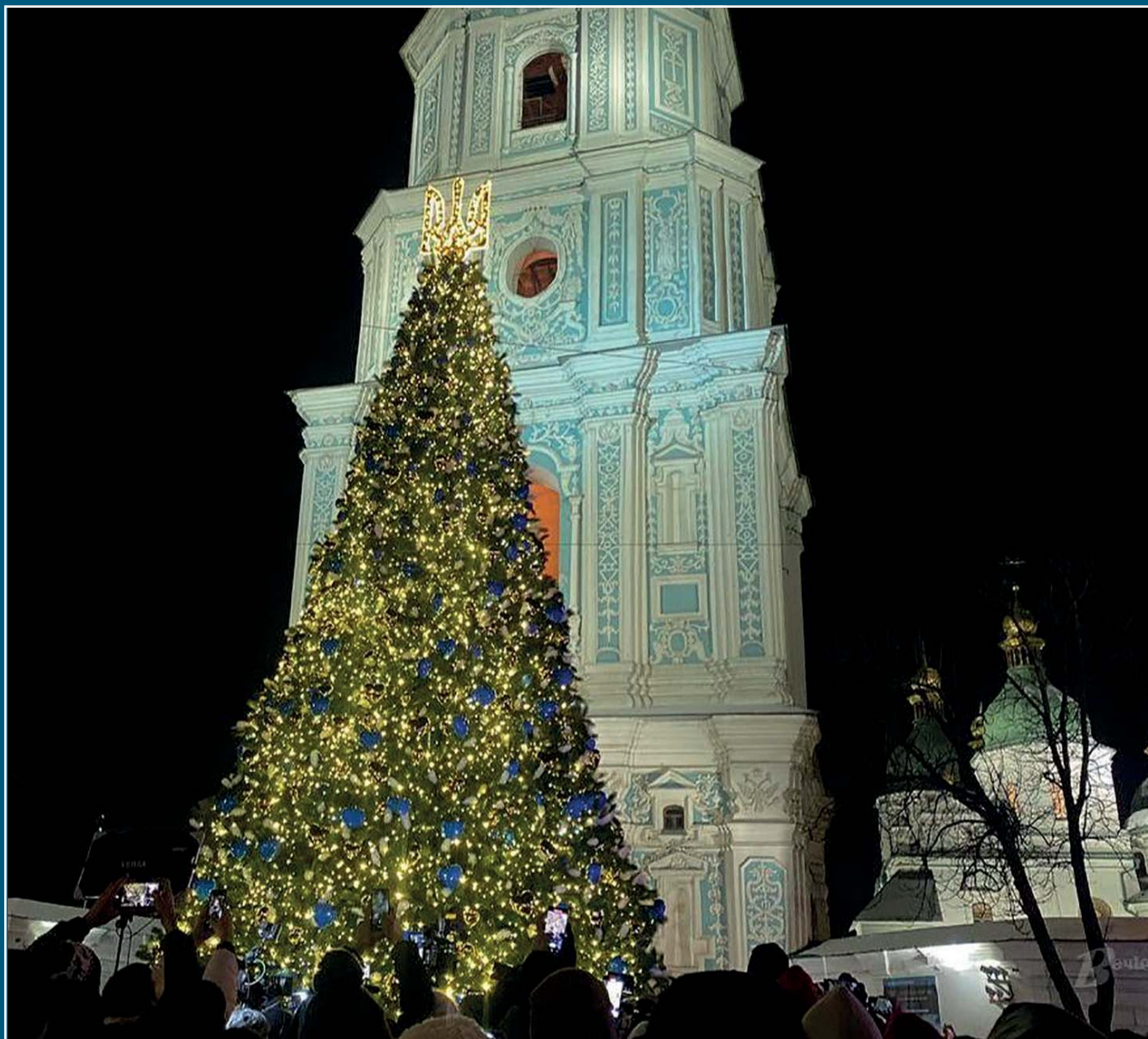

Вечірній Київ. Фото – Даша Гришина

Друге Різдво в Україні в умовах війни. с. 6-7

Діти, що народилися в 2023 році. с. 10-11

Розмова з Тимофієм Музичуком
з гурту «Kalush Orchestra». с. 12-13

ISSN 027-8254

Церква в Перунці. Фото Володислава Грабана

Новонароджений Ісусе Христе!

Мир і радість принеси на землю людям,
бо того кожен з нас очікує для себе і ближніх.
А наші доми в сімейному колі заповни
атмосферою любові, втіхи і родинним теплом.
Усім нашим вірним читачам і приятелям
більше надії на перемогу та здоров'я
на кожен день Нового 2024 року зичить

Редакція «Нашого слова»

Різдво Христове 2024. З Вірою та Надією!

Святкові побажання для тих читачів, які Різдво Христове відзначають 7 січня

Другий рік поспіль зустрічаємо Різдво Христове під час повномасштабної війни, яку розв'язала росія проти України. За останній рік ми уважно сліdkували за подіями на фронті, за тим, що відбувалося в Україні, Польщі та світі. Україна перейшла на новий церковний календар. Державні свята, прив'язані до нього, поміняли дати. Українська греко-католицька церква та Православна церква України перейшли на новий календар. Для багатьох із нас це досить незвично і мусимо до цього звикати. Віддавна ми про це говорили, думали та сперечалися. Війна поставила крапки над і та вирішила, за якими зразками маємо рахувати час та відзначати свята. Вірні Польської автокефальної православної церкви святкують без змін. Отже, маємо в громаді два церковні календарі.

Але, незважаючи на те, коли і чому, саме в цьому часі будемо святкувати. Христове Різдво для всіх українців було і буде святом Радості від Народження Спасителя, святом Надії та насагою для витривалості. Цього так багато нам потрібно саме зараз. Жорстока війна забрала життя десятків тисяч наших воїнів та мирних жителів. Мільйони сімей покинули свої домівки та розділені зараз по різних країнах. Діти ростуть без батьків та своїх друзів поза родинними домами. Лютий московський ірод не вщухає. А люди, і в Україні, і у світі, поволи звикають до його божевілья. Так сильно нам сьогодні потрібна Надія та світло з Неба, яке поведе нас до свободи. Так дуже потребуємо Зірки з Неба і ангельського голосу: «Не бійтесь! Я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу. Сьогодні народився вам у місті Давидовім Спаситель, він же Христос Господь».

І хоча довкола нас так багато лиха, болю та печалі, ми піднімаємо голови та споглядаємо на цю єдину Зірку! Вифлеємську! І з усієї сили колядуємо: «Глянь оком щирим, о Божий Сину, на нашу землю, на Україну». І віримо, що Він гляне! А нам потрібно робити все, що можливо, щоб Україна перемогла і звільнилася від московського тирана та ми могли зібратися в наших церквах, біля наших ялинок, сісти до наших святкових столів та спільно святкувати. Які б там не були люті іроди, Народився нам Христос!

На жаль, за українськими столами будуть цього року нові порожні місця – тих Героїв, які впали на полі бою, тих, хто в окопах та бліндажах, тих, кого москальські орки вигнали з домівок на чужину, до сучасних єгиптів.

Нашим воїнам бажаємо Перемоги, Незламності, Сили та щасливого повернення до своїх рідних. Бажаємо здійснення мрій всім українським дітям! Щоб всі батьки повернулися з фронту живі та здорові! Щоб всі мами тулили їх до сердечь та додавали сил і мудрості йти в життя. Тим, хто на чужині страждає, – скорого повернення додому. Тим, у кого війна забрала рідних, – втіхи та впевненості в Перемозі! Тим, хто допомагає в тилу, – Незламності та Витривалості!

Нашій громаді у Польщі, членам ОУП, ієрархії та духовенству українських Церков, всім нашим приятелям, яких ми так багато маємо, - Різдва Христового та Нового Року кращого: Переможного та Відважного!

Хай запанує мир, любов та радість в Українській Хаті, колачі з ярої пшениці загостять на різдвяних столах, смачна кутя осолодить Свята, а дзвінка коляда несеється горами та степами, там, де були, є та будуть українці.

Христос Раждається!

Мирослав Скірка,
голова Об'єднання українців у Польщі

Анна ВІННИЦЬКА

Фото Домінік Радецький

Нехай 2024 рік принесе Україні перемогу!

Молитва, ділення просфори, вертепи у виконанні дітей та молоді й колядування – уже стало традицією, що ліцей і початкова школа ім. Тараса Шевченка в Білому Борі організовують спільний Святвечір для учнів, випускників, вчителів та інших працівників, батьків та запрошених гостей. Так було й цього року. Під час зустрічі хвилиною мовчання вшанували пам'ять нещодавно спочилих співробітників школи: довголітньої директорки початкової школи і її засновниці Ірини Дрозд і вчительки української мови та керівниці гуртожитку Анни Мазур.

– Зустрічаємося нині тут, аби поширювати та підтримувати різдвяні традиції і так об'єднувати покоління та згуртовувати громаду нашої гміни. Свята – це час прощення, доброти, роздумів. Не всі, однак, матимуть змогу

святкувати Різдво так, як хотіли б. Тому так важливо будувати емпатію та розуміння. Не створюймо між собою мурів, а лише мости доброти та підтримки. Нехай 2024 рік принесе Україні перемогу! – цими словами учні ліцею вітали учасників Святвечора.

– Народ, який сидів у темряві, побачив велике світло. Це Різдво святкуємо дійсно в контексті темряви у світі, бо надалі триває війна в Україні, розгорівся конфлікт у Святій Землі та в інших куточках світу. Як у час народження Христа у Вифлеємі народ ізраїльський був під пануванням Римської імперії, так і сьогодні бачимо намагання відродити імперії сучасні. Тому нам так потрібне світло, яке приходить до нас із народженням Ісуса Христа. Потрібен сам Ісус Христос, який приносить мир, насамперед – у наші серця, – говорив отець Маріуш Дмитерко, парох греко-католицької парафії в Білому Борі.

Саме миру бажали одне одному ті, хто завітав на Святвечір: миру в серцях, сім'ях, в Україні та світі. Бажали перемоги добра над злом, світла над темрявою.

– Мене представлено через мою посаду, а насправді я друг цієї школи, усіх учнів. Підтримую великий український народ, який зараз огорнутий війною. Під час свого виступу один з учнів сказав, що Різдво – це час єднання та роздумів. Хай єднання починається з наших сумління та починів. Натомість мої рефлексії такі: ми перебуваємо в дуже приємному місці, оскільки ця школа несе традиції. Вона дружня до учнів. Її випускники здобувають дуже високі результати на іспитах (матурі). Це місце гарантує розвиток та дає впевненість, що після закінчення тут навчання ви дасте собі раду, – наголосив Єжи Котленга, уповноважений маршалка Західнопоморського воєводства у справах освіти.

Роман Білас, голова фонду «ДЕКА», провідного органу, що опікується білобірською початковою школою, подякував гостям, зокрема представнику маршалківського уряду та бургомістрові Білого Бору за те, що кожного року разом з українськими учнями святкують цей Святвечір. Це дає відчуття того, що кожен тут почуватися, як у себе вдома. А саме безпеки зараз потребують учні, котрі навчаються в білобірських школах, бо багато з них мусили залишити рідну Україну.

– Ми не можемо забувати про війну в Україні. Кожного дня мусимо пам'ятати про наших хлопців та дівчат на передовій, а водночас розуміти, що кожен із нас перебуває на цій же передовій. Ми мусимо допомагати нашим воїнам, бо вони борються за нас. Однак без нашої підтримки не буде перемоги. Треба постійно нагадувати світові, що війна не завершилась і без допомоги як нашої, так і решти держав може розширитися на інші країни. А надію на перемогу приносить саме Різдво. На наших очах народжується добро, яке перемагає зло, – наголосив професор Роман Дрозд, член ради фонду «ДЕКА». Він подякував батькам за те, що віддають своїх дітей до білобірських шкіл, а дітям, що хочуть тут навчатися. Це є запорукою того, що Білий Бір надалі буде малою батьківщиною і для поляків, і для українців, які мирно живуть разом. Церква та школа в Білому Борі – це центри національного та суспільного життя, завдяки яким українська громада вистояла після виселення та існує дотепер. ●

Тренінги з діалогу в Перемишлі

У Народному домі в Перемишлі відбудеться черговий освітній тренінг з діалогу для осіб, які об'єднують громади, людей, спільноти.

Зараз триває набір. Тренінг проходитиме з 22 до 26 січня (загалом 5 днів, 40 годин). Він адресований лідерам та громадським діячам, котрі працюють над інтеграцією в мультикультурному середовищі, зокрема мігрантів, представників меншин, переселенців, а також учителям та іншим особам, для яких важливе зміцнення польсько-українського діалогу.

Заняття проводитимуть польською або українською мовами, залежно від потреб. Під час тренінгу з діалогу учасники дізнаються, чому важливо слухати, отримують навички спілкування, важливі для роботи в багатокультурному середовищі, а також дізнаються про нові інструменти ведення діалогу та трансформації конфлікту. Учасники семінару практикуватимуться у формуванні діалогу, а також готуватимуться до реалізації власних дій та діалогових ініціатив.

Тренінг проведуть членкині ОУП: Кася Комар-Мацинська – тренерка у сфері діалогу та протидії дискримінації й Наталія Кертичак – тренерка та координаторка проєктів.

Організатори пропонують нічліг, часткову оплату харчування та навчальні матеріали.

Набір триває до 8 січня. Реєстраційна форма доступна на фейсбук-сторінці Народного дому (Narodnyj Dim – Dom Ukraiński).

У разі питань просимо звертатися до особи, відповідальної за реєстрацію: anna.natalicz-sawka@ukraincy.org.pl.

Фото з архіву Народного дому

Вроцлавський гном з українським паспортом

Колекцію знаменитих вроцлавських гномів поповнила статуетка гнома з валізкою, який в руках тримає український паспорт. Про це повідомлено на сайті телеканалу TVN24. Статуетку встановлено у відділенні паспортного сервісу в торговельному центрі «Пасаж Грюнвальдський» на площі Грюнвальдській 22.

«Усі знають, що Вроцлав – місто гномів. У нашому центрі теж з'явився новий мешканець. Отже, запрошуємо прийти до нас, оформити нові паспорти, потерти валізу нашого гнома, і гарантуємо, що вже зовсім скоро вас

чекатимуть нові та захопливі подорожі», – написано на фейсбук-сторінці паспортного центру у Вроцлаві.

Статуетка з'явилася як приватна ініціатива пункту з оформлення документів для громадян України ДП «Документ».

Це не перший гном у місті, присвячений українцям. Раніше було встановлено гнома Грифослава, який тримає в руках нагороду для підприємств та мешканців Вроцлава й Нижньої Сілезії, що долучилися до допомоги Україні, а також статуетку у вигляді волонтера та української біженки з дитиною.

Фото з фейсбук-сторінки «Вроцлав Паспортний сервіс»

Благодійна Маланка в Народному домі

Перемиські діячі ОУП запрошують на унікальну, традиційну та благодійну Маланку в українському Народному домі в Перемишлі. Вона відбудеться 20 січня (початок о 19:00). Під час події гратиме львівський гурт «Равське ретро». Відбудеться благодійний аукціон на підтримку України. Нагадаємо: минулого року під час благодійного аукціону, присвяченого Маланці, організатори зібрали майже 45 тисяч злотих. Завдяки отриманим коштам діячі перемиського Об'єднання придбали не лише портативний кисневий концентратор та портативний апарат УЗД (ультразвукової діагностики) для медиків, а й долучилися до закупівлі інших засобів порятунку життя в дуже складних умовах безпосередніх бойових дій.

На тогорічному аукціоні гості могли робити ставки, зокрема, на вініл британського гурту «Pink Floyd» з підписом Андрія Хливнюка, буковинську вишиванку, якій понад 70 років, браслет з останньої довоєнної партії сталі мариупольського заводу «Азовсталь».

Які предмети на аукціоні будуть цьогоріч? Про це дізнаються учасники перемиської Маланки – 20 січня.

За додатковою інформацією та бронюванням місць звертайтеся за номером: 531536694 (пн-пт 8:00 – 16:00).

Свято Розколяди у Варшаві

6 січня (12:30–15:30) у приміщенні Нового театру у Варшаві відбудеться спільна вечерея, присвячена закінченню Різдвяних свят.

«Для багатьох із нас це знову були Різдвяні свята, які ми змушені святкувати поза межами України, часто в неповному родинному колі. Саме тому Український дім хоче створити можливість відчувати себе наче вдома, у колі друзів та своєї громади. З цією метою ми запрошуємо українців, які знайшли прихисток у Варшаві, до спільного столу, щоб разом з'їсти кутю, заспівати колядки, провести Різдво, Новий рік та Водохреще, а також помолитися за перемогу України», – зазначили організатори на фейсбук-сторінці події.

На учасників чекатиме святковий стіл із різдвяними стравами та спільне колядування. Відбудуться теж виступи українських музичних гуртів: вокального гурту «Море», дуету бандуристок «Dede Nova» та музичного гурту «Darie Lu». Завітає вертеп учнів і батьків міжшкільного пункту навчання української меншини у Варшаві.

Вхід вільний за умови попередньої реєстрації (на фейсбук-сторінці події – Свято Розколяда). Організатор заходу – Фонд «Український дім», а один із партнерів – Об'єднання українців у Польщі.

Що нового можна прочитати в «Українському альманасі»–2024?

Повномасштабна війна росії проти України повністю змінила життя величезної кількості людей як в Україні, так і за її межами, зокрема в Польщі, що стала другою домівкою для мільйонів українців, які втратили свій дім. Яна Стемпневич, Катерина Прищепа, Дарія Лобанова, Славомір Савчук – автори «Альманаху»–2024, які розповідають про різні аспекти життя у Польщі українських вимушених утікачів від війни. Як українці опинились у новій для себе реальності, з якими проблемами стикаються, як змінюються та чого очікують, а також про залученість української меншини в допомогу й пізнання одне одного – про це все можна прочитати в останньому номері видання. Додатковим візуальним матеріалом на цю тему є вміщені на початку «Альманаху» кількадесят світлин із Перемишля, який став безпечним містом, чи навіть домом, для мільйонів українців у перші місяці повномасштабної війни.

Польські соціологи з Інституту соціології Collegium Civitas провели дослідження, опитавши поляків про мотивацію їхньої допомоги українським утікачам від війни. З описом результатів цього дослідження читачі «Альманаху» зможуть ознайомитись, прочитавши текст Сніжани Чернюк. Уже традиційно у виданні вміщено тексти про польсько-українські відносини та їхній сучасний стан. Про це йдеться в матеріалах Дарека Матерняка та Марії Пеховської. Обоє авторів співзвучні у своїх головних тезах – Україна та Польща мають будувати міцний довготривалий партнерський союз, бо лиш він здатен стати елементом безпеки для обох держав.

Історична рубрика представлена досить неординарним й аргументованим роздумом Степана Іваника про надуману українофобію Казимира Твардовського на прикладі ставлення до Івана Франка. Професор Ряшівського університету Ян Пісулінський, говорячи про союз сторічної давності Петлюри й Пілсудського, намагається пояснити читачеві актуальність тогочасних подій для сучасників. Польський дослідник Єжи Гжибовський пише про українців у Збройних силах Польщі на Заході

під час Другої світової війни. Тим часом український історик Андрій Когут показує еволюцію російської політики примусових виселень, починаючи від імперії Романових і закінчуючи нашими днями.

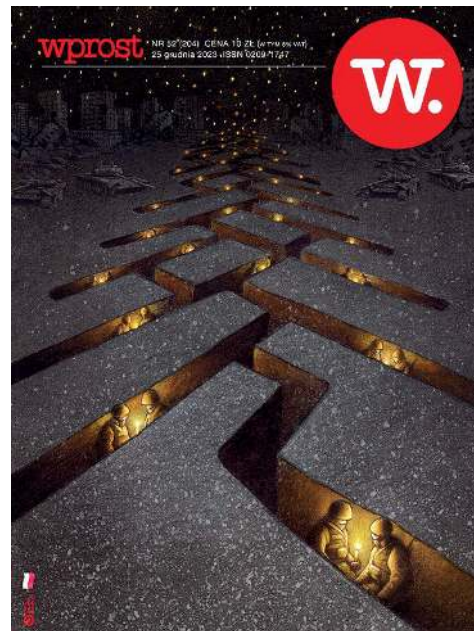
Місця пам'яті важливі для розуміння свого минулого та того, чому ми стали такими, як зараз. Цвинтарі – це одне з таких місць. Читачі зможуть порівняти значення та коротку історію догляду за місцями пам'яті в українській громаді Польщі та польській в Україні (акцент зроблено на регіональний вимір). Про це – у текстах Артура Жака, Андрія Живачівського та Артура Мельника.

А ще в «Українському альманасі»–2024 читач знайде тексти про вимушений переїзд за кордон українських науковців, поляків, які загинули, воюючи в Інтернаціональному легіоні Збройних сил України, російську дезінформаційну «заслону» і що це таке, а також прочитає, чому варто домагатись усунення росії з Організації Об'єднаних Націй. Не бракує текстів і про культуру, авторами яких є Максим Карповець та Мар'яна Кріль. Своїми враженнями та переживаннями про український лицей у Лігніці, що відсвяткував своє 65-річчя, поділився його колишній випускник Петро Тима.

Різноманітність текстів і водночас присутність елементів, які доповнюють чи навіть об'єднують ці різні матеріали, – усе це читач знайде в «Українському альманасі»–2024.

Замовити «Альманах» можна в ТОВ «Тирса» у Варшаві.

Різдвяна обкладинка від польського видання

Польський художник Павел Кучинський створив для польського тижневика «Wprost» обкладинку, присвячену темі Різдва в Україні. На ній зображені українські військові в окопах у час Різдва.

Нагадаємо: це не перша обкладинка святкового номера видання, присвячена Україні. На обкладинці було вміщено ілюстрацію, де зображено святковий стіл, який переходить в окоп, також авторства Павла Кучинського.

Більше новин читайте на сайті: nasze-slowo.pl.
Опрацював на основі повідомлень Павло ЛОЗА

Валерія ГУРЖИЙ

Україна зустріла друге Різдво в умовах війни

Колядники у метро. Фото: КМДА

Україна відзначила вже друге Різдво під час повномасштабного вторгнення, але вперше в країні християни західного і східного обрядів разом відзначали свято 25 грудня.

1 вересня Православна церква України та Українська греко-католицька церква перейшли на новоюліанський календар. Тож тепер більшість церковних дат відзначаються на 13 днів раніше.

Що було на Різдво

У Києві по місту ходили колядники та співали колядки, які зокрема лунали й у метро. Також у музеї «Пирогово» під Києвом посеред традиційних українських хат та церков колядники в національних костюмах заспівали різдвяних пісень та познайомили відвідувачів зі стародавніми звичаями святкування Різдва. Різдвяна атмосфера панувала і на Центральному залізничному вокзалі Києва, де відкрили інтерактивну виставку «Зірка сходить». Інтерактивний формат дозволив облаштувати «вікно», заглянувши у яке, можна побачити засніжений ліс та дізнатися традиції святкування Святвечора у різних регіонах країни. Окрім того, сучасні технології дозволили «накрити» стіл відповідно до традицій різних країн, а за допомогою прожектора 12 українських страв, змінюються американськими, французькими та іншими.

Цьогорічна столична ялинка штучна, встановлена коштом меценатів та 12 метрів у висоту. Вона присвячена

українським захисникам та захисницям, а новорічна локація має назву «Хоробрі серця». Дерево прикрашають синьо-жовті іграшки у формі серця, а на верхівці встановлений Герб. Навколо неї також є фотозона, де кожен охочий може зробити фото.

У Львові на Різдво сім ресторанів об'єдналися та пригостили військових святковими стравами. До акції доєдналися 95 захисників. Святкували Різдво й у Львівському музеї народної архітектури та побуту. Там відбувся захід під назвою «Різдво у Гаю», де виступали етногурти, проводили вертепи та традиційні частування, а також співали колядки. Також у центрі міста встановили різдвяного дідуха, його відкриттю передувала урочиста хода, а пе-

Встановлення дідуха. Фото: Львівська міська рада

ред початком церемонії присутні вшанували хвилиною мовчання полеглих українських Героїв. Цьогорічну головну ялинку міста встановили за рахунок меценатів. Вона 14 метрів у висоту і як минулого року прикрашена протитанковими їжаками та наявною ілюмінацією і прикрасами.

У Харкові міська влада посилила заходи безпеки напередодні Різдва, а також думала, що 24 грудня не багато людей святкуватимуть Святвечір, а вийшло навпаки. Проте, храми московського патріархату, яких у місті та області багато, проходять службу 6 і 7 січня. Цього року на вулицях міста було багато вертепів, а колядки та щедрівки співали в метро, ресторанах та кав'ярнях. Як і минулого року головну ялинку міста встановили у метро. Вона 5 метрів у висоту. Також у місті прикрасили й інші станції метро для підняття святкового настрою.

В Одесі на Різдво учасники місцевого хору пройшлися центром міста у народних костюмах та співали. Також вони збирали гроші на ЗСУ. У центрі міста також відкрили 20-метру ялинку, яка прикрашена елементами традиційного українського орнаменту та синьо-жовтою стрічкою з різдвяною зіркою на вершині.

Бойові дії

Незважаючи на велике свято, росія у ніч на 25 грудня продовжила атакувати Україну. У повітряному просторі країни у цю ніч Повітряні сили збили 28 з 31 запущених дронів у межах Одеської, Херсонської, Миколаївської, Донецької, Кіровоградської та Хмельницької областей. Також українська ППО збила дві ворожі ракети у напрямку Одеси та Кропивницького, а також 2 російські винищувачі.

Настрій

Різдво – велике свято, яке асоціюється з духовною радістю, чудом та вірою, але ці асоціації притуплені у багатьох українців вже другий рік поспіль через велику війну, яка триває у країні.

Можна дивитися на гарну ялинку, яка яскраво сяє, та насолоджуватися теплом всередині, яке вона викликає, але недовго. У Києві головна ялинка стоїть на Софійській площі поруч із плакатами, на яких зображені захисники і захисниці, які більше ніколи не зустрінуть Новий рік та

Ялинка в Одесі. Фото: Суспільне

Різдво, поруч із плакатом «Азовсталь», який нагадує про полонених військових, які вже друге Різдво зустріли у полоні, поруч зі знищеною російською технікою, яка звичайно викликає радісні почуття, але перед тим, як її знищили, вона, на жаль, теж когось вбила або покалічила.

Ялинка у Харківському метро. Фото: Суспільне

Це вже друге Різдво та другий Новий рік в умовах війни, в умовах розмов щодо міжнародної допомоги, яка невідомо чи буде підтримана, у яких розмірах та коли. Дуже хочеться святкувати це свято як раніше із веселими піснями та палаючими очима, але не можливо це зробити морально поки Україна не переможе, а всі захисники та захисниці повернуться додому. Ми продовжуємо вірити у перемогу та робити все для того, аби вона найшвидше відбулася. ●

Різдво у Харкові. Фото: KHARKIV Today

Виставка на вокзалі. Фото: Вечірній Київ

Діти, що народилися в 2023 році

Іра Меланія Садлаковська, нар. 8 січня, Туя, вага 2980 г, ріст 51 см, донька Марти та Адріана

Михайло Стрілка, нар. 27 серпня, Перемишль, вага 3180 г, ріст 52 см, син Емілії і Тараса

Анастасія Лучковська, нар. 24 липня, Удорп'є біля Битова, вага 3420 г, донька Ольги і Томи

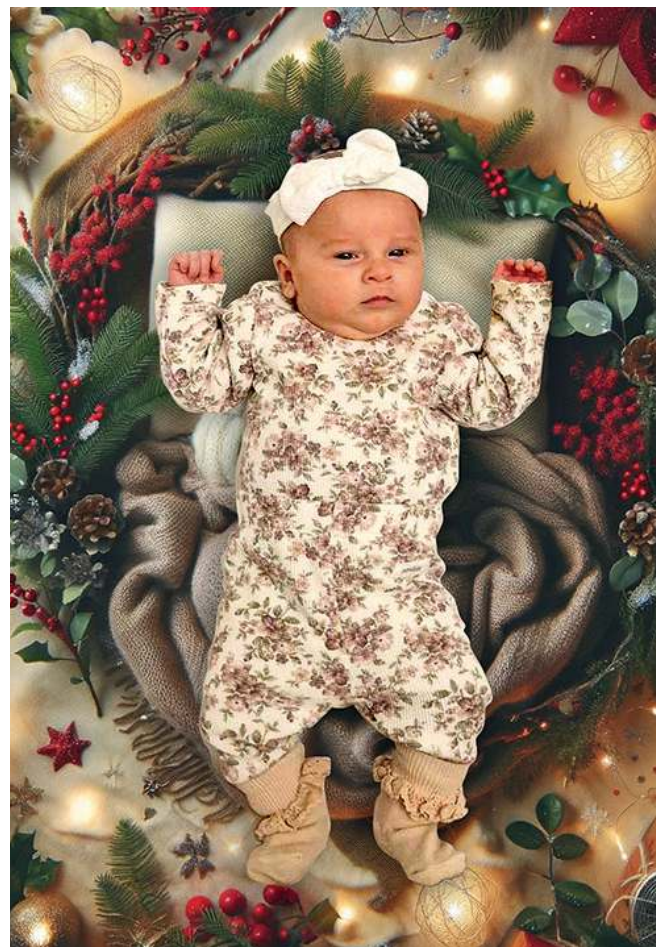
Михайло Котовський, нар. 19 серпня, Ґданськ, вага 4172 г, ріст 57 см, батьки Оля і Дарій

Орест Кремінський, нар. 29 липня, Краків, вага 3540 г, ріст 55 см, син Катерини і Любомира

Ксеня Гойсак, нар. 23 лютого, Маластів, вага 3250 г, ріст 52 см, дочка Катерини і Славомира

Поля Кремінська, нар. 14 листопада, Ґданськ, вага 2935 г, ріст 52 см, донька Марти і Назара

10. ➔

Марко Оверко, нар. 13 вересня, Ґданськ, вага 3980 г, ріст 58 см

Назар Карівець, нар. 19 вересня, Ольштин, син Олени і Ярослава

Анастасія Марія Гнатюк, нар. 20 травня, Вроцлав, вага 2880 г, ріст 52 см, батьки Анна і Андрій

Франц Дуда, нар. 30 квітня, Крайльсхайм (Німеччина), вага 3656 г, ріст 54 см

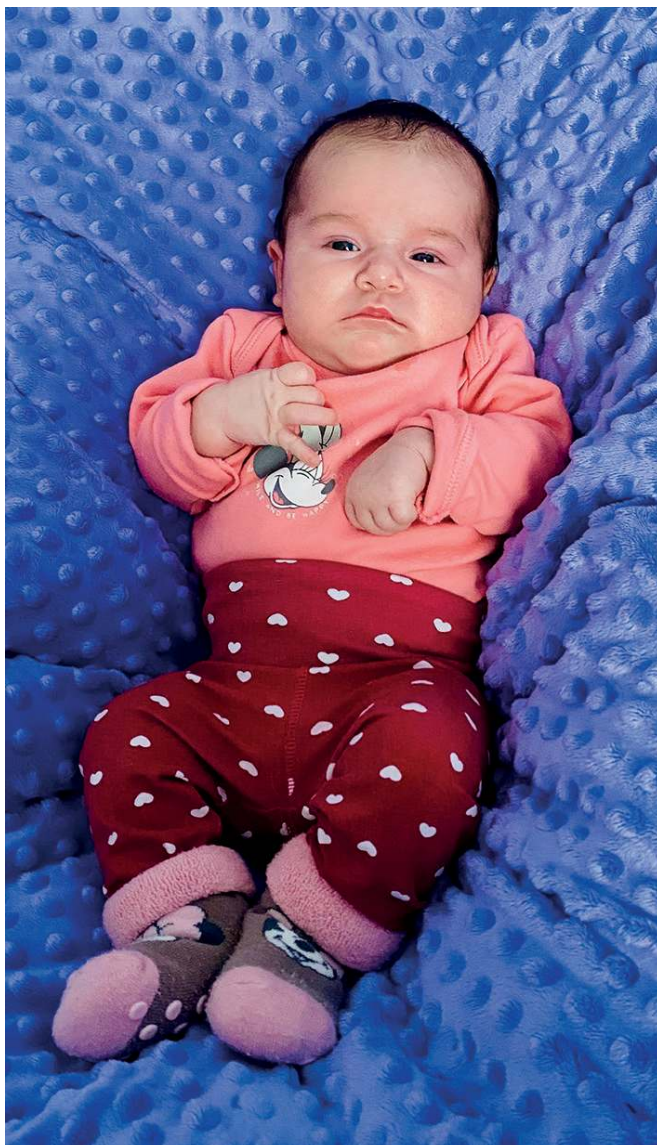
Меланія Марія Стрілка, нар. 30 версня, Перемишль, донька Вікторії та Кирила

Софійка Надія Сак, нар. 11 жовтня, Лондон, вага 3071 г

Адам Демкович, Ельблонг, вага 4040 г, 56 см

Антоніна Марія Границя, нар. 30 жовтня, Ілава, вага 4400 г, ріст 58 см, донька Магдалини та Івана

Марія Ольга Осціславська, нар. 17 серпня, Кошалін, вага 3250 г, ріст 55 см, батьки Іванна та Мирослав

Анна РУССУ

Фото з архіву героїв статті

Мінітур «Kalush Orchestra» в Польщі: «Ми себе відкрили по-новому»

У грудні 2023 року відомий український гурт «Kalush Orchestra» відвідав Польщу з експериментальним мінітуром. Про унікальність виступів, найяскравіші моменти, допомогу ЗСУ та майбутні плани «Нашому слову» розповів сопілкар та учасник колективу Тимофій Музичук.

У 2022 році хіп-хоп гурт «Kalush Orchestra» став переможцем конкурсу «Євробачення» зі своїм хітом «Stefania». Завдяки музикантам, українська пісня вперше пролунала на премії MTV Europe Music Awards 2022, де колектив виступав як запрошений гість. Артисти відомі також активною підтримкою українських військових. Минулого року вони переказали на потреби ЗСУ 60 млн гривень, які зібрали під час концертів й аукціонів. Бла-

годійну мету має й мінітур Польщею, організований наприкінці 2023 року в Кракові, Гданську та Варшаві. З цією програмою музиканти відвідали також норвезьке місто Осло.

Нові ролі – нове звучання

Тимофій Музичук розповідає, що «Kalush Orchestra» – це гурт, який любить експериментувати з музикою, з різними стилями. Тому хлопці вирішили зробити щось незвичне і поїхати в тур без виступів свого лідера Олега Псюка:

– Із назви туру одразу стає зрозуміло, що це такий наш експеримент. Ми самі не знали, чи нам вдасться. Переробити кожен пісню, які тепер звучать по-новому, було дуже важко. Зроблено нову постановку. Ми не просто перечитали партії Олега, ми додали нові мелодії, поміняли трохи квадрати, додали інтервали. Кожна пісня точно зазвучала по-новому. У нас уже кілька концертів за плечима, і ми можемо сказати, що людям дуже подобається. Отже, нам усе вдалося.

Для Тимофія найбільш неочікуваним стало звучання пісні «Не маринуй»:

– Кожен трек зазвучав по-новому, але особливим став «Не маринуй», бо було дуже важко його переробити. Там постійний фастфлоу Олега: він начитує все швидше, швидше. Здавалося, що ніхто не міг цього зробити. Але в нас у гурті є Віталік (Віталій Дужик – прим. авт.), котрий теж грає на сопілці. Він вивіз цю пісню на останньому диханні, дуже круто вийшло. Глядачі зазвичай активно реагують на пісню «Додому» і «Stefania», бо це хіти, їх знають. Але на першому концерті в Гданську під пісню «Не маринуй» усі кричали: «Віталік, Віталік!» Він, можна сказати, розірвав зал своїм виконанням.

Музикант вважає, що кожен з учасників гурту зміг спробувати себе в новій ролі:

– Вийшло так, що ми себе відкрили по-новому. Кожен перейняв якусь частину Олега, зачитував різні його партії. Тому це досі незнаний досвід для кожного.

«Kalush Orchestra» наголошує, що Олег Псюк не пішов з гурту та досі залишається одним з основних його учасників.

– Олег був у нас на концерті. Це було досить дивно виступати перед ним. Я хотів ще публіці сказати: «Доречі, Олег – у залі. Знайдіть його». Якщо не помиляюсь, він слухав два перші концерти. Казав, що незвично дивитися на «Kalush Orchestra» з глядацького боку, але йому дуже сподобалось, як ми звучали, – розповідає Тимофій.

Музиканту складно виділити якийсь із польських виступів. Проте завершальний, котрий відбувся у Варшаві, традиційно став особливим:

– Останній концерт туру в музикантів називається «зелений», бо під час нього на сцені жартують одне над одним. Можуть сопілку заклеїти, щоб не грала. На останньому концерті під час нещодавнього туру Америкою ми сховали склянку з льодом і час від часу брали кубик льоду та закидали за пазуху Табу (вокаліст Олександр Слободяник – прим. авт.). Він співає, а ми – то один підійде закине, то другий. Глядачі дивляться – на сцені лід. І теж не можуть зрозуміти, що лід робить на сцені.

Після концерту у Варшаві учасники «Kalush Orchestra» повертаються в Україну:

– Усі дуже скучили за своїми рідними, близькими, друзями. Найближчим часом зіграємо в Україні кілька концертів й активно будемо працювати над створенням нових хітів: писати треки, популяризувати українську культуру, адже для нас це важливо

Підтримка ЗСУ

На думку Тимофія Музичука, такі концерти важливі, тому що музиканти презентують українську культуру за кордоном. Також це спосіб розповісти світу про те, що зараз відбувається в Україні та зібрати кошти для різних фондів на потреби ЗСУ.

– Зараз кожен артист намагається щось зробити, зібрати кошти на допомогу своїй державі, щоб пришвидшити нашу перемогу. Ми поки не підраховували зібрану у 2023 році суму, але обов'язково порахуємо, – зазначає Тимофій та додає, що на їхніх концертах глядачі не лише можуть зробити благодійний внесок, а й узяти участь в аукціонах. – У турі Україною ми розігрували телинку (різновид сопілки без традиційних отворів для пальців – прим. авт.). Був такий лот. Це той інструмент, на якому

я грав на «Євробаченні» основну партію. Зараз у нас є лот – вийти на сцену й заспівати з нами пісню, яку глядач вибере сам. Людям він найбільше подобається – і дітям, і дорослим.

Спільні проекти із закордонними музикантами

Тимофію Музичуку подобаються колаборації з іншими виконавцями, бо це завжди знайомства й можливість перейняти новий досвід від уже сформованих артистів. Він поділився враженнями про роботу з польським репером Szpaku та канадським співаком bbno\$:

– Zi Szpaku було дуже круто співпрацювати. У нас одразу виник такий вайб: ми знайшли спільну мову та ідеї. Трек «Nasze domy» швидко зробили, й він одразу нам усім сподобався. Це дуже класна колаборація. Ще в нас є спільні пісні із «The Rasmus» (фінський рок-гурт, який разом з «Kalush Orchestra» брав участь у «Євробаченні-2022» – прим. авт.) та артистом із Канади bbno\$. Теж прикольна співпраця. Наприклад, коли ми робили трек «Ushme Uturbe» з bbno\$ та вже завершували, нам не вистачало якоїсь родзинки, такого хука. Пісня й так качала, але не вистачало чогось, як в «Oppa Gangnam Style» від південнокорейського репера PSY. Ми не знали, що вигадати, й подзвонили Табу, якого тоді не було з нами. Він вже пішов у готель. Попросили, щоб швидше йшов у студію. Приходить Таб, якому ми не сказали, чого від нього хочемо. Він відчиняє двері й, чуючи музику, одразу говорить жартома: «Ushme uturbe». І ми: «Все, підходить. Можеш іти». Він навіть не зрозумів, що відбулось. А нам підійшла ця фраза, ми її зробили частиною пісні.

Думаючи про майбутні проекти з іншими артистами, Тимофій згадує, що Олег Псюк мріє про колаборацію з американським репером Емінемом. Однак не розкриває деталей про можливі дуети – це має бути сюрпризом. ●

Марта ЛЕВОСЮК-ОЛІЙНИК

Фото з фейсбук-сторінки Палацу Кшиштофорів у Кракові

Як популяризують українське мистецтво в Кракові

Від початку повномасштабної війни до Кракова приїхало дуже багато митців, художників, а з ними – й нові ідеї для популяризації українського мистецтва: від маленьких виставок у Воєводській державній бібліотеці Кракова до великих у музеях міста, де можна було побачити праці сучасних художників та графіків.

Катерина Гоцуляк, Інна Ліньова, Юлія Ангелюк, Світлана Юр'єва, Світлана Міхно, Тамара Колісник, Інна Кузьмінська, Данило Мовчан виставляли свої праці в галереях та центрах культури Кракова. Було представлено плакати, мальовані картини, витинанки, ікони, різноманітні технік, кольору та тематики. Відбулись виставки визначних митців, як-от Івана Марчука в галереї Новогуцького центру культури, Юрія Новосільського в Національному музеї. Нагадаємо, що 2023 рік був роком Юрія Новосільського. З цієї нагоди було відкрито каплицю з іконостасом, який художник намалював у греко-католицькій церкві на вул. Віслний 11 (ul. Wiślna 11). Відбулись також

інші заходи, присвячені митцю. Ще однією важливою подією стала виставка старовинних різьб Йогана Пінзеля в замку на Вавелі. Праці багатьох митців було представлено на аукціонах. Наприклад, відбувся благодійний захід «Від Харкова до Кракова» в аукційному домі «ArtKraK» за участі харківських митців. Увесь прибуток від нього було призначено на підтримку Збройних сил України. Так художники й скульптори, котрі перебувають за кордоном, долучаються до боротьби з ворогом.

Були теж інші виставки, зокрема «Польсько-українська культурна спадщина на плакатах сучасних українських артистів» у Бібліотеці філологічного факультету Ягеллонського університету. А нещодавно краків'яни могли відвідати виставку Дарії Альошкіної під назвою «Перекоп-типоле» в Єврейському домі культури на вул. Медовий 24 (ul. Miodowa 24). Подія тривала до кінця листопада. Також 2023 року проходила виставка української вишивки «Вишиванка – колись і зараз» у Палаці Кшиштофорів. ●

Марта ЛЕВОСЮК-ОЛІЙНИК

Фото з фейсбук-сторінки Управління туризму та курортів Львівської ОДА

Традиція різдвяних зірок

З 10 грудня в Палаці Кшиштофорів у Кракові можна оглянути виставку «Яка ж це зірка сяє на Сході», де увазі відвідувачів представлено привезені зі Львова зірки, що походять із польського села Мацьковичі, розташованого біля Перемишля. Власниця зірок Юлія Гризлюк успадкувала їх від своєї бабусі Олександри Кучерепа, яка була родом із Мацьковичів. Саме там створювали сферичні зірки, які колядники під час різдвяного вертепу носили від хати до хати, сповіщаючи добру новину. Наприкінці Різдвяних свят зірки спалювали, щоб наступного року зробити нові, ще кращі. Найбільша зірка була діаметром 2 метри. Коли в 1946 році відбулось переселення українців із Польщі до радянської України, родина Юлії оселилася в Дублянах і Зимній Воді Львівської області. Завдяки їй та її батькові Михайлові Шевцю, який навчався у майстра-зірдаря Богдана Новака з Мацьковичів, традиція створення об'ємних, багаторамених зірок із Мацьковичів відновилося. У 2022 році ці різдвяні зірки увійшли до переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України. Можливо, нам теж варто докласти зусиль

і звернутися з заявою про внесення зірок із Мацьковичів до польського реєстру культурної спадщини?

Виставка працюватиме до 4 лютого 2024 року. Її кураторкою є Ольга Кіх-Маслей із факультету міжнародних і політичних досліджень Ягеллонського університету. Виставку організовано разом з краківським гуртком Об'єднання українців у Польщі, а також за підтримки української діаспори Кракова. ●

ХРИСТОС РАЖДАЄТСЯ!

У цей винятковий час Різдва Христового хочемо поділитись з Вами святковим настроєм радості та надії, а також відчуттям спільноти з близькими та Батьківщиною.

Бажаємо Вам родинних Свят, сповнених любові та злагоди.

Нехай кожен день Нового 2024 року приносить Вам маленькі і великі радості.

Зі щирими побажаннями,
члени Головної управи Об'єднання лемків у Польщі

Фото Володислава Грабана

Марко ПОСТІВ-ЯРУГА

Криворівнянська коляда з трембітом

Бесіда буде о колядниках села, котре в назві кривину поєднало з рівнином, котрого мешканці в колядах потрапили старе получитьи з новим так, же єдно и друге жыє до днес. Словами тяжко передати духа колядування Гуцулів з Криворівні. Найкраще было бы поїхати до Криворівні (яка очарувала Івана Франка, Михайла Грушевського и Лесю Українку) и самому послухати и відіти як колядуют справжні Гуцулы. Криворівнянському колядуванню можете тіж призріти ся през интернетовы сайты, на ютюбі найдете неєден фільм, набраний з їхнього колядування. Вартат зробити єдно або друге, бо нихто на цілым сьвіті не колядує так як криворівняне.

Кед сесе-м віділ, розумію, чом в 1907 році владыка Хомишин таке о гуцульськым колядуванню написали: *То поганський звичай коляда. А ще такі, як тут у вас, на гуцулах, то вже цілком не християнські. А ті ваші звичаї, які ви виробляєте в колядниках, то безбожні.*¹ Минуло понад 100 років, а гуцульська коляда хыбаль нич не стратила зо своей своєрідности. Добрий Бог дал, же не зміг знищити єй ани владыка дбающий о чыстоту віры, ани пізніжша безбожна комуна. Гуцулы дальше ходят од хыжы до хыжы (нераз бродячы по коліна в снізі) и сьпівають:

В неділю рано сонце сходило

Сади вишневі розвеселило.

В саду вишневім цвіток біленький,

Ой народивси Христос маленький.

Кед виджу як на Різдово и на Йордан (адже в ден так званої розколяды - хыбаль лем Гуцулы мают обряд жегнання ся з колядом) ходят доокола церкви и сьпівають сесу стрічку, не можу выйти з дива, же стародавна, ищы дохристиянська пісня, єст чымси в роді їхньої прапорной коляды. Гуцульська коляда мелодийом тіж хыбаль єст зо споконвіку, а сьпівають єй вшиткы колядничкы групы, идучы за своїма Березами (адже за провідниками). Гнеска хыбаль юж лем Гуцулы, ходячы по коляді, на порозі зими сьпівають о квітучых садах вишневых, о ластівочці, котра гніздо виє в стрісі, о пташках, вылітуючых в вырій, о бджолах и о зозулі, яка кути буде аж весном. Не мож ім зашмарити, же не сьпівають о народинах маленького Ісусика, славлят головні Ісуса Христа, Сотворителя, Спаса нашого и Богородицю.

Криворівнянскы ґаздове и парібкы перший раз на Різдово станут си при прицерковнім кресті (вшиткы в парадным гуцульськым оболечынню), з кованыма сокыркамы в руках и аж товды зачинають колядування, од гры на трембітах и на рогах. Трембітят перед самісім входом до церкви, а пак ґрімкым голосом гудут на цілу околицю, на славу Божу:

В неділю рано сонце сходило,

Сади вишневі розвеселило.

В саду вишневім цвіток біленький,

Ой народивси Христос маленький.

Ой чесні люде, чесна родина,

Христос родилсе, весела днина.

Христос родилсе, будем здавати,

Ісусу Христу славу давати.

Ми коліднички, чесно вважаймо,

Барточкы (сокыркы) срібні в гору здоймаймо

(сокыркы двигают в гору).

1. Гуцульщина. Історико-етнографічне дослідження. Головний редактор Ю. Г. Гошко, Київ, Наукова Думка, 1987 с. 256. Владика Григорий Хомишин был греко-католицкым єпископом Станиславова (гнешнього Івано-Франківска).

Барточки срібні в руках ввертаймо
 (вістрьом, а пак обухом до переду),
А ноги легкі – легко ступаймо
 (плешут, адже подригують).
Скрепочка грає, Хресту співаймо,
Та заспіваймо, гори долини,
Щоб веселили всі полонини.
Всі полонини, широкі поля,
Широкі поля, синії моря.
Бо веселили рідна земляця,
Попуст нам колос жито, пшениця.
Попуст нам колос, буде пущати,
Потім ми будемо колідувати.
Винесли з церкви крест колідничкі,
Винесли з церкви, переступають,
Давни звичаї не покидають.
Не покидають, не будуть кидати,
Позвол нам Боже далі співати.
Позвол нам Боже волю здобути,
Щоби той голос що року чути.
Ми коліднички, впустим барточки.
Пустім барточки, зоймім шіпочкі
 (знімають шапки з голов).
Ой з неба віха (підносять шапки в гору),
до землі стріха (шапки дають в діл).
Та дай вам Боже здоров'я, віха
 (шапками роблять колесо та дають їх на голову).
Ой з неба віха (зас в гору підносять шапки),
до землі стріха (дають їх в діл).
Та дай вам Боже у світі віха
 (шапками роблять колесо та дають їх на голову).
Ой з неба віха (зас шапки идуть в гору),
до землі стріха (зас дають їх в діл).
Та дай вам Боже з усього віха
 (шапками роблять колесо та дають їх на голову).
Бо ми вже ідемо, будьте здорові
 (дуйтом в роги и трембіти кінчат спільну коляду).

По спільній коляді групи колядничих процесійно обходять церков. Докоола криворівнянського храму вздрите дев'ять колядничих колес, бо Криворіччя має дев'ять присілків и каждый має своїх Колідників. Каждая група иде зо своїм Березом, видно го в середині півколес, обнимаючих церков. Кед не был бым в Криворівні, то береза асоціювала бы ся мі лем з російом, а прецін она и на Лемковині росне. В нас тіж єст єдним з перших дерев (крім вербы), будячих ся по зимі до жытя.

В гуцульських колідочках мож найти и іншы сьліди старинного вірування, о хоц бы присьпів (рефрен): «Ой сіда, да й на ріда, сіда да й на дана», який частіше выкористовуваный єст в сільско-бытовых сьпіваночках. Часом того роду присьпів и в Гуцулів трафит ся в коляді, в того роду сьпіваночках нераз єст: *Шіді, ріді, дана, дана!* Сес присьпів єст зо старинних пісень, сьпіваних трьом дохристиянским богыням: Сіді (Шіді), Ріді и Дані. Мы сьпіваємо: *Ладо, Ладо, Ладо! Всім на світі радо!* Адже до Сіды, Ріды и Даны мож додати ищы и Ладу. Нихто до тых богів юж ся не молит, іхні імена залишены в рефрені може сут сесым огарком з пословиці, запаленым на всякий случай. Знаме, же Лада была богыньом весны, Дана воды, а Сіда и Ріда скотинныма богынями. Гнеска богів в них видят лем

науковці, а мы лем слова римованкы, розділяючої стрічки пісні.

Гнешне колядування Гуцулів єст юж інакше, давніше заходили до каждой хыжы, а гнеска лем до декотрой. Давніше в єдній на колідуваню минали ім години, адже єдного дня з колядом не дало ся обыйти дуже родин. Гнеска найчастіше, кед кус лем поколядуют и *поплешут* на дырвітні, то зразу з хыжы выхидит до них ґазда. Доміл з колядом гнеска юж рідко заходят, ґазда на дворі поцілує крест (котрый Береза все тримат в руках) и за іхню коляду красьні ім пінязми подякує. Березин крест все прибраний єст леняным пазьдирьом, скрижуваным на крест. Гуцулы, идучы з колядом, не миняют жадной хыжы, перед порожніма тіж кус *поплешут* и *поколедуют*, жебы жытя як найскорше вернуло и до сесой заґороды. Гнеска, кед заходят до хыжы, то и так єст по-новому, бо в танец идут лем з ґаздом, лем йому колідочку засьпівають и заграють, найчастіше мають гушлі. Давніше обовязково обтанцювано каждого члена родины (зато в єдній хыжы так долго ім сходило). Кед ґазда мал пасіку, співали му сесе:

Летіла бджола в поле за медом,
З великим вітром, та полетіла.
Та полетіла, на воду сіла,
На воду сіла, крилця змочила.
Крилця змочила, тай потонає,
Бідна рятунку, плаче, ридає.
Ніхто на поміч не прибуває,
Біля неї сидіт голуб у дубі.
Ніхто не знає серце в голубі,
А в тім голубі є щіре серце,
Щоб врятувати бджолу від смерти.
Голуб побачил бджолі нагоду,
Зірвав листочок, кинув на воду.

Кед в дакій хыжы співают більше коляд, то по-старому все найдовшом єст ґаздова, в ней Береза, медже іншыма, нераз на конец таке співат:

Кукутик покришений та й посолений,
Та й рибка поварена та й посолена,
Та й цей кукутик, єкому голову відрубали,
Та й ця рибка покришена і посолена, і поварена.
Коли кукутик цей закукуріче без голови,
А ця рибка покреншена, поварена і посолена
стрибне у водичку і попливе,
О тоді Ісус Христос воскресне.

Адже Гуцулы Свята Різдвагы лучат з Воскресіньом Ґосподнім. Не є в тім жадной єрезії, прецін богословы в іконі Різдва Христового во вифлеємській яскні тіж видят гробницю Ґосподню. Сеса коляда, так само як прапорна (о садах вышневых), родом єст з дохристиянских часів. Скорше звязана была з поґаньским святом вертання природы до жытя (будячої ся з довгого зимового сна), котрый пак злял ся з Воскресіньом Христовым. До слів о рыбі и когутику (так само як до вышневых квитучых садів) аж пак долучено Христа. *Вышневы квитучы сады* принял єм спокійні, але сес додаток занепокоіл мя. Кед добрі розумію гуцульску бесіду, то Христос воскресне лем товды, як когут без головы кукурикати буде, а рыба выпатрошена, посолена и зварена в воду стрибне и плисти зачне. Лемкы знають, же когутик и рыбка ожыє, кед мы воскреснеме в Ісусі Христі. ●

Дарина ПОПІЛЬ

Кіно із зимовим настроєм та різдвяною атмосферою

Чим холодніше стає на вулиці, тим більше хочеться загорнутись у теплого кофика, зробити собі смачне какао і переглядати цікаві фільми. Останніми роками українське кіно активно розвивається, що дає можливість проводити час разом із рідним кіно. До вашої уваги четвірка українських фільмів для довгих зимових вечорів та підняття гумору у непрості часи.

«Пекельна Хоругва, або Різдво Козацьке», 2019 рік.
Режисер – Михайло Костров

Основою для сценарію кінострічки стала казка Сашка Лірника «Про старого козака, різдвяного чорта, чотири роги і козацький рід», яка була написана 1998 року. Нагадаємо, що Сашко Лірник – це відомий український казкар-лірник, сценарист, актор, телеведучий, автор телепрограм.

«Пекельна Хоругва, або Різдво Козацьке» – чудовий, пригодницький фільм для всієї родини. Він переносить нас у часи розквіту козацтва і водночас в той момент, коли козакам доводилось багато воювати за свободу свого краю. Головний герой козак Семен потрапляє у несподівану сутичку, через яку гинуть козаки. Чорт сердиться, що не може оволодіти козацькими душами, бо за вірну службу свій неньці їм пробачаються усі гріхи. Дідько придумує хитрий план, як заволодіти непокірними душами козацтва назавжди і обирає головною фігурою свого підлого замислу козака Семена. Обдуривши батька Семена, він укладає з ним шахрайську умову, через яку має право забрати козака у пекло. Чортяка б'ється об заклад із святим Петром, що якщо протримає козака у пеклі до Різдва, то усьому козацтву прийде кінець.

Взагалі різної нечисті у фільмі вистачає. Тут і домовик, і чортенята, і ворожка, та навіть упир з вовулакою. Казкові персонажі, як і люди, мають свої непрості характери. Не всі є злими, а дехто міняє свою сутність по декілька разів за історію.

Чорт доручає Семенові виховувати його чортенят і, якщо йому це вдасться, обіцяє випустити козака з пекла. Семен виховує з чортеняток справжніх козаків, а старий

чортяка підбурює на Землі сусідніх правителів йти війною на козаків. Водночас у це все вплутані ще інші символічні сюжетні лінії, а також вимальовується любовна лінія Семена та чортової жінки Ядвіги.

Фільм дуже динамічний, багато подій, присутній тут і гумор. Красиві костюми, вдалий акторський склад. Особливо яскравою є гра головного актора Григорія Бакланова.

Можливо, хотілось би трохи потужнішої графіки та спец-ефектів. Але загалом кінострічка залишає дуже позитивні та оптимістичні враження.

«Тільки диво», 2019 рік.

Режисерка – Олена Каретник

Неймовірна природа, чудові краєвиди, у яких кожен українець одразу впізнає мальовничі Карпати. Тільки ось на цю красу напала безпросвітна холоднеча і зима. Разом із Малим Льодовиковим періодом до жителів невеличкого містечка прийшли й інші біди та небезпеки.

7 років до людей не приходило літо, тож вони потрохи адаптувались до постійної зими. Затока перетворилась на центральну площу, по якій усі або пересувались на ковзанах і лижах, або ковзали на пристосованих до снігу човнах. У переддень святого Миколая у містечку панувала досить святкова та весела атмосфера. Не надто весело лишень вдома у головних героїв. Батько Северина та Аніки дуже хворий, він постраждав, коли пробував оборонити містечко від різкого, крижаного нападу негоди. Йому допомогти може лише талановитий лікар Туксен, що живе далеко. Щоб дійти до нього, треба пройти через ліс, де мешкають химерні чудовиська. Але Северин не боїться, він хоче врятувати батька, тож вирушає в подорож.

«Тільки диво» – це казка-фентезі, на відміну від «Пекельної хоругви» тут практично немає саме атмосфери української демонології та традицій. Ця стрічка більше, якщо так можна сказати, «мультиказкова», імена персонажів, одяг, дивні створіння – це такий собі окремий маленький світ. Схоже містечко, схожі події могли би відбуватись у будь-якій країні чи навіть на будь-якій планеті. Подорож Северина небезпечна та захоплива. Йому вдається повернутись з лікарем і допомогти батькові. Проте у місті, окрім атмосфери свята, панують і заздрощі, та дехто хоче приховати свої підлі вчинки, набравши нової шкоди. Апогеєм усіх подій у казці стає зимове спортивне змагання, у якому бере участь Северин. Ось тут і розкриваються всі карти та зникають всі маски. У цій теплій зимовій казці все-таки перемагає любов, зрештою маємо тут і підліткове кохання. Сила тепла та любові, а також передсвяткове диво повертають до жителів містечка врешті літо.

Варто зазначити, що хоча у фільмі загалом присутня універсальність, що безперечно має притягнути до стрічки іноземних глядачів, а проте наскрізною ниткою через весь фільм проходить образ саме Святого Миколая, а не Діда Мороза чи Санта-Клауса.

Цікавинкою фільму можна вважати те, що роль Ніка, батька Северина та Аніки, грає колишній міністр культури України Євген Нищук. А також у фільмі в дуже ефектному образі з красивою пісню з'являється гурт «Lama».

«Пригоди С Миколая», 2018 рік.

Режисер – Семен Горов

Цей сімейний фільм, як і попередня казка, одразу переносить нас у гори Карпати. Зимові та снігові. Сімейна пара з двома дітками, головним героєм стрічки другокласником Артемом та його сестрою шестикласницею блогеркою Полею, їдуть на відпочинок у карпатську затишну хатку. Не всі у захваті від цієї ідеї, мама – модна модельєрка, роль якої виконує Маша Єфросініна, вкрай незадоволена такою відпусткою, вона весь час бурчить та дорікає голові сімейства за такий задум. А також постійно критикує чоловіка за те, що полишив свою перспективну роботу для розробки своєї «дурної» затії – відеогри «Святий Миколай». До речі, усі події відбуваються саме у переддень Дня Святого Миколая.

Родина прибуває у карпатський будиночок, де все починає йти шкереберть. Артемом знаходить гігантського павука, мама помітила, що протікає дах. Тато поліз його лагодити і зламав руку. Отже, батьки вирушають до найближчої лікарні, а на господарстві залишають дітей.

Водночас у Карпатах розгортаються неабиякі пригоди. Святий Миколай на своїх надсучасних санях прямує з подарунками до всіх чемних діток. А місцевий злодій Кабан (Василь Вірастюк) з друзями грабує будинок. Друзки повтікали, а Кабана спіймала поліція. Ну, а далі... Далі усе перемішалось і перекрутилось. Через зіткнення-аварію поліцейської машини та саней Миколая сталась помилка. Справжнього Миколая сприйняли за грабіжника, а кмітливий і хитрий Кабан вирішив його з себе вдавати. Як ви вже, мабуть, здогадалися, розбиратись із цією непростю ситуацією доведеться саме нашому маленькому мрійнику, який щиро вірить у Миколая та дива, – Артемові. Хлопчик палко просить у святого, аби у них в родині все налагодилось, він мріє, щоб мама не сердилась, аби татова гра стала успішною і щоб все у них з рідними було добре.

Отже, чи вийде Артемові повернути усе і всіх на свої місця та чи здійсниться його бажання? Пропонуємо дізнатись, переглянувши цю сімейну кінострічку.

Наприкінці фільму на різдвяному святі з'являється український гурт «O. Torvald». Це вже приємна традиція українського кіно, коли в ньому виступають якісь сучасні музичні зірки.

«Зірки за обміном», 2021 рік.

Режисер – Олексій Даруга

Ця сімейна комедія справді зіркова. Адже головних героїв – відому співачку Полю Молякову та не менш відомого музиканта Хому Михайловського – грають Оля Полякова та Дзідзьо (Михайло Хома). Поля та Хома – непримиренні конкуренти в українському шоу-бізнесі, готові одне одному «свиню підкласти» на кожному кроці. Обоє дуже сконцентровані на власному еґо і кар'єрі, від чого вже й самі не є щасливими, а люди, що їх оточують, теж страждають від їхньої сконцентрованості на успіху і постійній конкуренції.

Одного ранку стається щось неймовірне, Поля прокидається у тілі ненависного їй Хоми, а Хома прокидається у тілі Полі. Варто відзначити, що обоє виконали свої ролі дуже вдало. Мабуть, не просто зіграти роль чоловіка у тілі жінки і навпаки, але Поляковій та Дзідзьо це вдалось.

Що ж, тепер український кінематограф теж має власне кіно про заміну тілами. Бо в американському таких стрічок вже декілька. Наприклад, «Шалена п'ятниця», де тілами помінялися матір та донька, або «Хочу як ти» про двох друзів, яких спіткала така ж історія. Найновішою є американська стрічка 2023 року, до речі, також зі святковим настроєм – «Родинний обмін». У цьому фільмі тілами помінялися обоє батьків зі своїми дітьми: мама із донькою і син з батьком.

У «Зірках за обміном» також панує святкова атмосфера. Події відбуваються напередодні Різдва та Нового року. Проте настрої у наших персонажів зовсім не святковий. В обох напружений робочий графік, концерти, зйомки, а вони застрягли у ненависних їм тілах. Герої спочатку не мають жодного уявлення, як повернути все до норми. Але потрошки-потрошки до Полі і Хоми приходить усвідомлення, що такий жарт з ними доля зіграла не просто так. І мабуть, вони повинні щось кардинально поміняти у своїх життях, у своєму ставленні до оточуючих, до світу і навіть до свого найлютішого конкурента чи конкурентки.

«Зірки за обміном» можна сміливо назвати сучасною, новорічною казкою для дорослих та дітей.

**Усім бажаємо спокійних, затишних,
а головне безпечних і безтривожних зимових вечорів
та приємного перегляду!**

Передплата «Нашого слова» на 2024 рік

ПОЛЬЩА

Кількість примірників	Ціна одного примірника в передплаті	Квартал	Пів року	Рік
ЗВИЧАЙНА ПОШТА (PRZESYŁKA EKONOMICZNA)				
1 примірник	5,00 зл + поштові оплати	115,00 зл	230,00 зл	460,00 зл
3 примірники і більше (ціна одного примірника)	5,00 зл без поштових оплат	65,00 зл	130,00 зл	260,00 зл
АВІАПОШТА (PRZESYŁKA PRIORYTETOWA)				
1 примірник	5,00 зл + поштові оплати	127,00 зл	254,00 зл	508,00 зл
10 примірників і більше (ціна одного примірника)	5,00 зл без поштових оплат	65,00 зл	130,00 зл	260,00 зл

Ціна 1 примірника – **35,00** злотих; з висилкою – **45,00** злотих.

Замовлення просимо надсилати на адресу ТОВ «Тирса»:

TYRSA Sp. z o.o., ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa

email: tyrsa@hot.pl тел. +48 [22] 679 95 47

або вплачуючи рівновартість кількості замовлених примірників на банківський рахунок: TYRSA Sp. z o.o., Warszawa, **Nr 95 1160 2202 0000 0000 3170 4029**

чи поштовим переказом, з позначенням, скільки примірників замовляється.

- **ЗАПРОШУЄМО НА БЛАГОДІЙНУ МАЛАНКУ 2024 У КОШАЛІНІ** 13 січня 2024 року (субота), початок о 20:00, KLUB PODCHORAŻEGO CSSP (ul. Wojska Polskiego 66, Koszalin). До танцю гратиме ансамбль «Хата Вуя Бена» з Ольштина. Допомога воюючій Україні! Детальна інформація та резервація місць за номерами телефонів: 94/ 342 64 70 (домівка), моб. тел. 884 994 009, 609 856 353. **КІЛЬКІСТЬ МІСЦЬ ОБМЕЖЕНА!**
- **МАЛАНКА У ТШЕБ'ЯТОВІ!** Забава відбудеться 20.01.2024 о 20:00. До танцю гратиме гурт «The Ukrainian Folk». Організатори гарантують теплі і холодні страви та веселу забаву до рання! Місце проведення – Домівка ОУП, вул. Śluzowa 21. Кількість місць обмежена! Детальніша інформація та резервація місць за номером телефону: +48 609 271 201 (Богдан Патра). Щирі серця запрошуємо всіх охочих до спільної забави! *Організатори*
- **ЗАПРОШУЄМО НА МАЛАНКУ 2024 ДО ГДАНСЬКА!** 13 січня 2024 р. (субота) о 20.00. Будинок культури MŁYNIEC (ul. Piłotów 3, Gdańsk-Zaspa). До танцю гратиме гурт HARAŁD. Резервація місць – тел. 724 999 192 (Андрій)

Наше Слово

Adres: Redakcja "Nasze Słowo", ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa, tel.: **biuro redakcji** – tel./fax 22 677-88-10, +48 510-162-854, redaktor naczelny – 22 677-88-11, sekretarz redakcji – 22 677-84-46, redakcja – 22 677-84-45. **E-mail:** redakcja@nasze-slowo.pl, prenumerata@nasze-slowo.pl, ogloszenia@nasze-slowo.pl Internet: www.nasze-slowo.pl

Kolegium Redakcyjne: Piotr Tyma, Paweł Łoza, Tetiana Daniuczenko, Anastazja Krawczuk. **Zespół redakcyjny:** zastępca redaktora naczelnego – Paweł Łoza, sekretarz – Tetiana Daniuczenko, redaktorzy – Igor Szczerba (Warszawa), Anna Winnicka (Koszalin), Grzegorz Spodarek (Kętrzyn), Katarzyna Komar-Macyńska (Przemyśl), redaktor stylistyczny – Anna Russu, redaktor techniczny – Olga Michaluk, **biuro redakcji** – Katarzyna Stepan. **Współpracownicy:** Anastazja Krawczuk (Warszawa), Stefan Migus (Olsztyn), Piotr Andrusieczko (Kijów), Ludmiła Łabowicz (Białystok), Olena Humeniuk (Kijów), Adam Wiewiórka (Legnica), Daryna Popil (Warszawa), Władysław Graban (Krynica Zdrój), Piotr Wirchniański (Gładyszów).

Wydawca: Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7 03-614 Warszawa, tel.: 22 679-96-77 (sekretariat), E-mail: sekretariat@ukraincy.org.pl, biuro@ukraincy.org.pl Internet: <http://ukraincy.org.pl> **Fotoskład:** Redakcja „Nasze Słowo” **Druk:** Drukarnia „Efekt”. Nakład 2100 egz. Pismo dofinansowano ze środków budżetu państwa Związku Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa.

Konto bankowe dla wpłat w PLN: 47 1160 2202 0000 0000 5515 6292

Konto bankowe dla wpłat w EURO, CAD: IBAN: PL47 1160 2202 0000 0000 5515 6292 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa,

Konto bankowe dla wpłat tylko w USD: IBAN: PL20 1160 2202 0000 0000 5515 6196 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa.

Poglądy autorów publikacji nie zawsze są zbieżne z poglądami redakcji. Za wiarygodność faktów odpowiadają autorzy. Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania, skracania i zmiany tytułów. Koresponduje z czytelnikami tylko na łamach tygodnika. Rozpowszechnianie materiałów z „Naszego Słowa” wyłącznie za zgodą redakcji. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

„Nasze Słowo” dostępne jest w oddziałach Poczty Polskiej, w wybranych EMPIK-ach oraz w wydaniu internetowym www.eprasa.pl/news/nasze-slowo.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autora/ów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Statki wyrażają точку zору авторів і не можуть уособлювати офіційну позицію Міністра внутрішніх справ та адміністрації.

Яка ж це зірка сяє на Сході

Вискавка різдвяних зізд українських
КОЛЯДНИКІВ

10.12.2023 - 4.02.2024

Pałac Krzysztoforów
Rynek Główny 35
Kraków

Звіздарство - відродження традиції.
Юлія Гризлюк і Михайло Швець

Związek
Ukraińców
w Polsce
Kotło w Krakowie

WSMiPUJ

UCZYMY
ROZUMIEĆ
ŚWIAT

Muzeum Krakowa